

Spis treści

Od autorów	11
Część pierwsza – Wprowadzenie do ekonomii	
Rozdział I. Powstanie ekonomii i jej rozwój	15
1.1. Etymologia nazwy „ekonomia”	15
1.2. Główne kierunki ekonomii i ich przedstawiciele	16
Rozdział II. Mikro- i makroekonomia	29
2.1. Mikro- i makrosystemy	29
2.2. Mikro-, makro, mezoekonomia	30
Rozdział III. Metoda badań i prawa ekonomii	33
3.1. Istota praw	33
3.2. Charakter praw	34
3.3. Metoda badań	36
Rozdział IV. Polityka gospodarcza i ideologia a ekonomia	39
4.1. Polityka gospodarcza a makroekonomia	39
4.2. Ideologia a ekonomia	41
Rozdział V. Ekonomia pozytywna i normatywna	45
5.1. Ekonomia pozytywna	45
5.2. Ekonomia pozytywna a normatywna	45
Rozdział VI. Potrzeby i zasoby gospodarcze	49
6.1. Potrzeby i rzadkość dóbr	49
6.2. Zasady gospodarcze jako środki zaspokojenia potrzeb	50
Część druga – Mikroekonomia	
Rozdział I. Proces wymiany w ujęciu historycznym i powstanie rynku	55
1.1. Gospodarka naturalna a gospodarka towarowa	55
1.2. Przesłanki powstania gospodarki towarowej	56
1.3. Prosta produkcja towarowa	56
1.4. Wartość użytkowa i wartość wymienna towaru	57

Rozdział II. Rynek, popyt, podaż	61
2.1. Pojęcie rynku	61
2.1.1. Popyt i elastyczność popytu	62
2.1.2. Elastyczność cenowa popytu	66
2.1.3. Podaż i elastyczność cenowa podaży	70
2.1.4. Elastyczność podaży	73
2.2. Równowaga rynkowa	74
Rozdział III. Teoria wyboru konsumenta	79
3.1. Przedmiot wyboru konsumenta	79
3.1.1. Użyteczność całkowita i marginalna	80
3.1.2. System preferencji i krzywe obojętności	83
3.1.3. Ograniczenia budżetowe	89
3.1.4. Optymalny wybór – optimum konsumenta	92
3.1.5. Zmiana poziomu dochodu a równowaga konsumenta – ścieżka ekspansji dochodowej	93
Rozdział IV. Przedsiębiorstwo i koszty produkcji	101
4.1. Istota i funkcja przedsiębiorstwa	101
4.1.1. Majątek przedsiębiorstwa – produkcja	103
4.1.2. Funkcje produkcji	103
4.2. Koszty produkcji – podstawowe pojęcia	106
4.2.1. Rachunek kosztów w krótkim okresie	107
4.2.2. Długookresowe koszty produkcji	112
Rozdział V. Modele struktur rynkowych	115
5.1. Podstawowe modele rynku	115
5.2. Konkurencja doskonała	116
5.3. Decyzje podażowe firmy funkcjonującej w warunkach doskonałej konkurencji	118
5.4. Monopol pełny	122
5.4.1. Krzywa popytu postrzegana przez monopolistę	122
5.4.2. Równowaga w warunkach monopolu pełnego	123
5.5. Konkurencja niedoskonała – oligopol	125
5.5.1. Załamana krzywa popytu	127
5.6. Model konkurencji monopolistycznej	128
Rozdział VI. Rynek papierów wartościowych	131
6.1. Rynek papierów wartościowych i kapitałowy	131
6.2. Podstawowe rodzaje papierów wartościowych	132
6.3. Giełda i sposób jej funkcjonowania	134
6.4. Obrót akcjami	136
Rozdział VII. Kapitał ludzki i system bodźcowy	137
7.1. Podejście do określenia kapitału ludzkiego	137
7.2. Modele mikro- i makroekonomiczne inwestycji w człowieka	139
7.3. Badania wpływu kapitału ludzkiego na wzrost wydajności pracy	144

7.3.1. Wykształcenie a kwalifikacje	144
7.3.2. Metody badań	144
7.3.3. Zmiany w strukturze kwalifikacji a wzrost wydajności pracy	146
7.3.4. Kadry wysoko kwalifikowane	149
7.4. Rola edukacji pracy w kształtowaniu wydajności	153
7.5. Bódcowe oddziaływanie płac w warunkach transformacji	156
7.5.1. Problem zróżnicowania płac	156
7.5.2. Istota systemu bódcowego	158
7.5.3. Operatywny system motywacyjny	159
7.6. Czynniki demograficzne i zmiany strukturalne w zatrudnieniu	160
7.6.1. Wpływ cech demograficznych na wydajność pracy	160
7.6.2. Tendencje przemian struktury zatrudnienia a wydajność pracy	163

Część trzecia – Makroekonomia

Rozdział I. Modele makroekonomiczne	167
1.1. Podejście do modelu makroekonomicznego	167
1.2. Teorie rozwoju makrosystemów	169

Rozdział II. Mierniki makroekonomiczne	175
2.1. Rachunek dochodu narodowego	175
2.2. Proces obliczania wartości i produkcji finalnej w gospodarce narodowej	182
2.3. Ruch okrężny dochodów i wydatków w gospodarce	185

Rozdział III. Czynniki determinujące poziom dochodu narodowego	195
3.1. Popyt globalny, konsumpcja, inwestycje, oszczędności	195
3.2. Popyt konsumpcyjny, krzywa skłonności do konsumpcji i krańcowa skłonność do konsumpcji	196
3.3. Funkcja oszczędności i krańcowa skłonność do oszczędzania	199
3.4. Determinanty określające stabilność dochodu narodowego	201
3.5. Równowaga oszczędności i inwestycji	205
3.6. Czynniki determinujące dynamikę dochodu narodowego – mnożnik inwestycyjny	206
3.7. Popyt globalny a polityka fiskalna	210

Rozdział IV. Pieniądz i system pieniężny	219
4.1. Pieniądz i jego funkcje	219
4.2. Klasyczna teoria pieniądza	222
4.3. Keynesowska teoria pieniądza	224
4.4. Monetarystyczna teoria pieniądza	230

Rozdział V. System bankowy i tworzenie wkładów	235
5.1. Złotnicy i początek systemu bankowego	235
5.2. Istota i sposób funkcjonowania systemu bankowego	237
5.3. System bankowy – rodzaje banków	238
5.4. Podaż i kreacja pieniądza przez banki komercyjne	239
5.5. Instrumenty oddziaływania banku centralnego na podaż pieniądza	242

5.6. Rynek pieniężny	245
Rozdział VI. Dochód narodowy a polityka pieniężna	247
6.1. Model Hicksa-Keynesa – IS-LM	247
6.2. Równowaga na rynku towarowym i pieniężnym	251
6.3. Polityka fiskalna a przesunięcie krzywej IS	252
6.4. Polityka monetarna a przesunięcie krzywej LM	254
Rozdział VII. Inflacja	259
7.1. Inflacja – podstawowe pojęcia	259
7.2. Popytowa teoria inflacji	261
7.3. Kosztowa teoria inflacji	263
7.4. Krzywa Phillipsa	269
7.5. Monetarystyczna koncepcja inflacji	271
7.6. Bodźcowa funkcja płacy a inflacja i bezrobocie	275
7.7. Społeczno-ekonomiczne skutki inflacji	278
Rozdział VIII. Bezrobocie	281
8.1. Rodzaje bezrobocia	283
8.2. Keynesowska teoria bezrobocia	285
8.3. Neoklasyczna teoria bezrobocia	292
8.4. Teoria naturalnej stopy bezrobocia	294
8.5. Bezrobocie i jego wpływ na wzrost gospodarczy	296
Rozdział IX. Wzrost gospodarczy	305
9.1. Podstawowe pojęcia	305
9.2. Innowacyjne uwarunkowania wzrostu gospodarczego	308
9.2.1. Innowacyjność i metody jej pomiaru	308
9.2.2. Formy postępu technicznego i jego wpływ na wzrost gospodarczy	313
9.3. Modele wzrostu gospodarczego	323
9.3.1. Model wzrostu gospodarczego E.D. Domara	324
9.3.2. Model wzrostu Harroda	328
9.4. Model produktywności pracy jako regulator wzrostu gospodarczego	332
9.4.1. Model statyczny	332
9.4.2. Model dynamiczny	335
9.5. Kwantyfikacja czynników wzrostu gospodarczego	340
Rozdział X. Wahania koniunkturalne	345
10.1. Podstawowa klasyfikacja wahań gospodarczych	345
10.2. Fazy cyklu koniunkturalnego	347
10.3. Cykl koniunkturalny we współczesnej gospodarce kapitalistycznej	353
10.4. Periodyzacja rozwoju społeczno-gospodarczego Polski	355
10.5. Interwencjonizm państwowy a wzrost gospodarczy	359
10.6. Bodźcowe formy interwencjonizmu państwowego	367
Rozdział XI. Makroekonomia gospodarki otwartej	375
11.1. Teoria wymiany międzynarodowej	375

11.2. Handel międzynarodowy a dochód narodowy	382
11.2.1. Mnożnik handlu zagranicznego	386
11.3. Rynek walutowy	388
11.4. Bilans płatniczy	395
11.4.1. Czynniki kształtujące równowagę bilansu płatniczego	400
11.4.2. Metody przywracania równowagi bilansu płatniczego	403
Rozdział XII. U podstaw przekształceń strukturalnych w Polsce	407
12.1. Istota zmian strukturalnych.....	407
12.2. Transformacja własności.....	408
12.2.1. Niektóre aspekty powiązań struktury własnościowej i zmian wzrostu gospodarczego	408
12.2.2. Istotne teoretyczne przesłanki transformacji własności	417
12.2.3. Problemy monetaryzmu i neokeynesizmu a przewyższanie za- paści polskiej gospodarki	429
12.2.4. Reprywatyzacja i prywatyzacja	433
Bibliografia podstawowa	439